

Mi újság Fényszaru?

2010. július

Ára: 120,-Ft

21. évfolyam 7. szám

A tartalomból

- „Ásó, kapa, nagyharang...” 2. oldal
- Nagyiskola – nagy átalakulás.. 3. oldal
- Uniós projektekről..... 4. oldal
- Penczner Pál emlékére..... 5. oldal
- Változó hulladékszállítás..... 7. oldal
- Helytörténeti táborról..... 9. oldal
- Programajánló 10. oldal
- Jubileumi visszapillantó 12. oldal
- Norvégiai tanulmányútról..... 13. oldal
- Ádám a motor hátán..... 15. oldal
- Az élőzene bűvöletében..... 16. oldal

Háziorvosi változás!

A 2. sz. háziorvosi körzet (Gallóné Dr. Vida Zsuzsanna volt körzete) telefonszáma megváltozott: **06-57/656-681**. E-mail címe: 2.sz.haziorvosikorzet@pr.hu

A betegellátást a jászfényszarui orvosi rendelőben az eredményes pályázatig **Dr. Reinelt Attila** hatvani háziorvos látja el.

Rendelési ideje:

Hétfő: 13.00 – 15.00
Kedd: 10.30 – 12.30
Szerda: 13.00 – 15.00
Csütörtök: 8.30 – 10.30
Péntek: 12.30 – 15.30

Munkatársat keresünk!

Jászfényszaru Város Gondozási Központja Családsegítő és Gyermekegészségügyi Szolgálat pályázatot hirdet **család-gondozói munkakör**, határozott időre történő betöltésére. Az ideális pályázó felsőfokú szociális alapképzettséggel (15/1998. NM rendelet 2. számú melléklet) és megfelelő szakmai gyakorlattal rendelkezik. A pályázatokat az alábbi címre kérjük benyújtani: Jászfényszaru Bajcsy-Zs. út 7. vagy gondozasi.kozpont@pr.hu .

Kiss Jánosné
intézményvezető

ÜNNEPI ELŐZETES

Augusztus 19-én

szeretettel várja az önkormányzat városunk minden polgárát a hagyományos ünnepségre a Városháza előtti térre.

- 18.00 óra ünnepi megemlékezés
Ezt követően kulturális műsorra kerül sor melyet a művészeti iskola tanulói és tanárai adnak elő.
20.00 óra operett műsor a szolnoki Thália Színház társulata előadásában
21.00 óra United együttes koncertje
22.00 óra tűzijáték (az árvízre tekintettel szerényebb műsorral)

Világjáró

A Szűcs Mihály Huszárbandérium szlovéniai látogatásáról Szűcs Antal élménybeszámolója a 8. oldalon.

Tanulmányúton Norvégiában Győríné dr. Czeglédi Márta írása a 13-14. oldalon.

A Pávakör abádszalóki sikereiről a 13. oldalon olvashatnak. Fotó: Szabó László

„Ásó, kapa, nagyharang...” II. Múzeumok Éjszakája Jászfényszarun

A **Múzeumok Éjszakája** nevezetű kulturális programot – az 1999-ben indult francia példa nyomán – 2003 óta rendez meg éventként az Oktatási és Kulturális Minisztérium, amolyan könnyed, nyáresti kirándulásként. Állandó és alkalmi helyszíneken zajlanak az eseménynek. 2007-ben országsszerte 235 ezer résztvevője volt, 2008-ban pedig 230 helyszínen 1300 program várta az érdeklődőket. (Wikipédia)

A tavalyi gondolatmenetet folytatva – amely a szerelemről és mágiáról szolt – most a házasság, az esküvő körüli fényszarui népszokásokat vettük számba. A célunk nem egy – a múltban méltán híres – igazi műlazzi megrendezése volt, hanem szemezgetés a lakodalmas népszokásokból. Természetesen volt menyasszony, vőlegény, volt vőfély és lagzis menü.

A legkisebkeknek bábeloadással és kézműves foglalkozással készültünk, a kicsit nagyobb-

Jászsági Hagyományörző Egylet segítségével jászsági viselet-bemutatóra és menyasszonyöltöztetésre került sor. A menyasszony gyönyörű volt, a ruha keretet adott szépségének, bizonyítva ezzel azt a tényt, hogy a régi és a hagyományos dolgok visszahelyeznek minket az örök, isteni körforgásba, és egyszerre úgy érezzük, minden a helyén van.

Menyasszonyöltöztetés

A lagzis menet

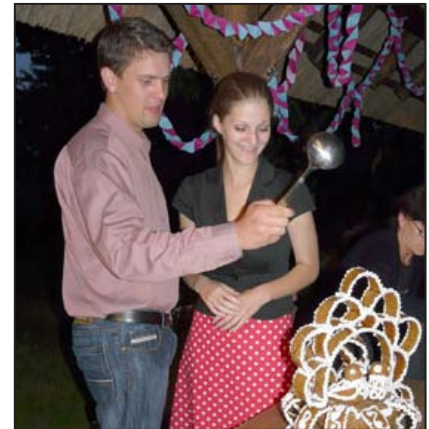
Pultosok

Az igazi lagziban cigányzene szolt

Immár 2. alkalommal Jászfényszarun is megrendezésre került ez a Szent Iván éjszaka hagyományaira épülő országos rendezvény, amelynek az idén is a tájház adott helyet. Az időjárás miatt egy program erejéig a művelődési házba is átvonultunk.

baknak pedig játékos vetélkedővel, amely a helytörténeti gyűjtemény tárgyait használta fel. A vőfélyszerep bemutatása és a búcsúztató után menetbe állva rendkívül jó hangulatban vonultak át az érdeklődők a művelődési házba a „menyasszonyos házhoz”, ahol a

A tortatörés előtti pillanat

A tájházban eközben már hangolt a zenekar, finom rostélyos kaláccsal, és egyéb vendégváró süteményekkel vártuk a menetet. A vacsora hagyományos fogásokból állt: savanyú leves, birkapörkölt krumplival, savanyúság, illetve az est fénypontjaként az ifjú pár cukortortát tört fel. A vacsora után a Napsugár Színjátszó Kör előadására került sor a kivilágított utcán, amely tartalmas kikapcsolódást nyújtott, az este hangulatára a tűzugrás tette fel a koronát, amely rengeteg résztvevőt vonzott. Végig szolt a zene, autentikus nóták kíséretében, a közös éneklés felszabadító erővel hatott, mint minden más közösen megélt élmény.

A résztvevők száma jóval meghaladta a tavalyit, aminek persze nagyon örültünk. A sok spontán ötlet, melyekre a változékony időjárás miatt kényszerültünk, pozitívan alakították az estét. Így elmondhatjuk, aki ott volt, az egy igazán romantikus, szórakoztató éjszakát tölthetett velünk.

A program sikere a csapatmunkában rejlik. Ezért köszönet azoknak, akik önzetlenül, szeretetből segítettek a rendezvény megvalósításában: Pető Lászlóné Sándor Katalin, Kiss Tibor, Víg Antal, Kovács Andrásné, Bordásné Kovács Katalin, Tóth Tibor, Nagyné Faragó Mária, Kiss András, Kovács Lászlóné Hulyák Éva, Tóthné Klippán Hedvig, Lajkóné Taniczikó Tünde, Penczner Sándorné Melegh Mária, Görbe Jánosné, Peőcz Sándorné, Kotánné Kovács Tímea, Pál Katalin Alíz, Fózer Tiborné, Bordás Nóra, Pető Zsolt, Harangozó Adrienn, Hangosiné Réz Mária, Petőné Kapalyag Éva, Pető Ottó Karizs Evelin, Szalainé Varga Erzsébet, Hornyákné Borbély Melinda.

A süteménysütő verseny nyertesei:

I. Kiss Tiborné, II. Szabó Rudolfné, III. Szabóné Dávid Erika

Jövőre is várunk mindenkit nagy szeretettel!

*Bujdosó Katalin és Nagy Ildikó
Városi Könyvtár*

Elkészülni, vigyázz...

Elérkezett hát az augusztus, az extra hosszú nyári szünet utolsó hónapja. Május közepén nem gondoltuk volna, hogy ennyire sebesen el tud roppenni, hogy tervezett programjaink, teendőink közül bármi is elmaradhat. Nos, akinek elmaradása van e téren, az kapcsoljon rá! Lehet még nyaralni, strandolni, a kötelező olvasmány is belefér még... Augusztus 9-től akár még úszótanfolyamra is beíratjuk csemetéinket a Kisiskola tanuszodájában (jelentkezni és fizetni a helyszínen lehet: 5000 Ft/hét).

A hónap utolsó heteiben, ha addig nem tettük meg, készülünk kell a közelgő tanévre. Kedves szülőtársaim, készítsük pénztárcáinkat, bankkártyáinkat! A füzet- és tanszercsomagokat papír-írószer üzletekben és nagyáruházakban szerezhethetjük be. Nagy az áruválaszték, többnyire ebben az időszakban kedvezményekkel várják a vásárlókat, az árak is nagyon tág keretek között mozognak igényektől függően. A tanszercsomagok ára 900 Ft és 4000 Ft között van évfolyamonként általában, a drágább csomag ez esetben az elsősöké, hiszen nekik most mindent be kell szerezni egyszerre. Érdemes a taneszközök, táskák, egyéb kiegészítők vásárlásánál a gyermek igényei mellett a praktikumra és a tartósságra is figyelni. Nem biztos, hogy ami méregdrága, márkás, az a legjobb. Kemény kompromisszumok köttetnek ilyenkor az üzletben szülő és gyerek között: vajon jól néz-e ki a táská, belefér-e minden, szükség van-e a 40 darabos színes készletre vagy elég lesz a 12 színű is, a divatos mintákkal csalogató borítót választunk vagy a tartós műanyagot... A helyszínen minden kiderül majd. Egyébként ceruzából, radírból, nagyobbaknak tollból érdemes többet is vásárolni, hiszen év közben fogynak az írószerek rendszeren, a fiókban meg elférnek. Aki még nem tájékozódott, annak az árakról néhány szót: ceruzát 50, tollat 80 Ft-tól lehet már venni, a tolltartók ára 500 Ft-nál, a táskáké pedig 2000 Ft-nál kezdődik, az egyszerűbb füzet ára 40 Ft, a borítósé 30 Ft-tól indul. Az árak természetesen üzletenként is nagyon változatosak, mint ahogy a minőség és a választék is.

Ha megvannak a tanszerek, jöhetnek a tankönyvek. Ezek osztása az idén a Kisiskolában lesz, melynek időpontjáról az ajtón találunk majd tájékoztatót. A tankönyvek ára 3000 Ft és 7500 Ft között lesz, amely eltér évfolyamonként és osztályonként is. Pedagógusaink már tavasszal kiválasztják az itt is jellemző széles kínálatból az osztályok számára legmegfelelőbb tankönyvcsaládokat, segédleteket. Az, hogy csak ennyi a tankönyvcsomagok ára, azt az Önkormányzatnak köszönhetjük, hiszen az idén is jelentős támogatást kapunk minden tankönyv vásárlásához.

Ha ez még nem lenne elég, akkor szétnézünk gyermekünk ruhásszekrényében és rádöbbenünk, hogy nyáron – nem pusztán azért, hogy minket bosszantson még ezzel is – szinte minden ruháját, és cipőjét kinötte... Szóval szép az aranyat izzó augusztus, de nem olyan egyszerű!

Tisztelt szülők, kedves diákok! Elkészülni, vigyázz, rajt: készüljünk az iskolára!

Kovács Lászlóné

Nagyiskola – nagy átalakulás

Egy szép nyári napon, a tomboló nyári szünet közepén, július 5-én Zsámboki Sándorral, az Oktatási Bizottság elnökével „bejárásra” indultunk a megújuló Nagyiskolába. Különös élmény volt ez számomra, hiszen ezt az épületet „koptattam” valaha diákként és most pedagógusként is. Az egykori elavult épület hatalmas változáson megy keresztül.

Amit láttam, szavakkal aligha írható le. Munkások sokasága dolgozik kint és bent egyszerre. Szinte minden más és új lesz. Új helyre kerül a büfé, a tízóraiért már nem az ebédlőbe szaladunk kicsöngetéskor. A rádió-stúdiót működtető diákjaink most a felső folyosón találják meg új „munkahelyüket”. Teljes átalakuláson megy keresztül a konyha és a nevelői szoba is. Az új nyílászárók és burkolatok máris más hatást keltenek. Az öltözők és a mosdók is új külsőt kapnak. A mozgássérültek számára lift készül, és egy új technikatereimmel is bővül az épület. A külső hőszigetelő burkolat tűzálló kőzetgyapattal készült... A sort hosszan lehetne még folytatni, annyi újdonság vár ránk az épületben. Majd meglátjuk szeptemberben!

Mint azt Kiss Attila építésvezetőtől megtudtuk, naponta 70-90 ember dolgozik azon, hogy szeptemberben birtokba vehessük ezt a csakugyan 21. századi igényeknek és elvárásoknak megfelelő iskolát. Az építőipari munkák 8 szakmában folynak párhuzamosan, legalább ennyi a munkafolyamat is. Normál tempóban, az ütemterv alapján haladnak a munkálatok, ami azt jelenti, hogy a határidő tartható. Bár felmerültek előre nem látható, be nem tervezett munkák és ezzel együtt költségek is, de a projekt pótkerete ezekre fedezetet nyújt. Ilyen például a belső udvar csapadék-elvezetése és még néhány nyílászáró cseréje is. A műszaki osztály hetente ellenőrzi az építési munkálatokat. A beépítésre kerülő anyagok és a technológia is a mai kornak megfelelőek, korszerűek.

Kedves gyerekek, szülők, kollégák! Amikor birtokba vesszük az új Nagyiskolát, bizonyára ámulni-bámulni fogunk. Csodáljuk a gyönyörű, modern, uniós elvárásoknak is megfelelő létesítményt. De ne feledjük: ez a felújítás hosszú távra szól, vagyis nagyon

kell vigyázni rá, hiszen az a közel 300 millió forint, amit most az iskolára költenek, egyhárom nem fog ismét rendelkezésre állni.

Azt kívánom, hogy jó néhány generáció élvezhesse a megújult iskolánkat!

*Kovács Lászlóné
Zsámboki Sándor*

Mögöttünk álló, lezárult Európai Unió és hazai projektek

Számos alkalommal számoltunk be a város lakosságának az önkormányzat fejlesztéseiről, azok előkészítéséről, lebonyolításáról, lezárásáról. Több ízben akadályokat kellett és kell elhárítani, de az elmondható, hogy mindent megteszünk a megvalósítás és elszámolás sikere érdekében. Az adminisztráció útvesztőjén, mely a pályázati pénzek lehívásához vezet, nem hagyjuk magunkat letérni az útról.

Ahol már célba értünk (Európai Unió támogatásból megvalósult, lezárult projektjeink): ÉAOP-5.1.1/E-2008-0004 „Közösségfejlesztési akció Jászfényszaru”, **Sporttelep felújítása** (I. ütem) pályázatunkban ez évben az elszámolás megtörtént. Az Európai Unió Támogatás 14 ezer Ft híján **50 millió Ft-os** támogatása a költségvetési számlánkra érkezett!

ÉAOP-3.1.3-2007-0002 **Kerékpárút kialakítása Jászfényszaru város belterületén** projekt szintén sikeresen lezárult. Kifizetését engedélyezték, a napokban várható a **138,3 millió Ft** EU támogatás jóváírása a város számláján. Ehhez kötődően az érvényes EU Önerő Alap Támogatási szerződésünk értelmében a magyar költségvetésből is várunk további **8,1 millió Ft**-ot. Maga a kerékpárút közel egy éve megépült, időközi garanciális helyszíni szemlén az esetleges jótállási munkák feltárására, elvégzésére már sor került. Sikeresnek mondhatjuk a városunkat is szépítő, kerékpárút melletti fásítási programot is.

TEUT keretében támogatott **Bethlen Gábor utca felújítása Jászfényszarun** című pályázatunk elszámolása végleges előtt áll, a **6,7 millió Ft** támogatást még várjuk, ellenben a HÖF CÉDE kiírásán elnyert **Meglévő játszótér felújítása, bővítése** (orvosi rendelő mögött) fejlesztéshez kapcsolódó támogatás szintén a számlánkra érkezett, összege **3,9 millió Ft**.

Ahol a támogatás-lehívás hamarosan megkezdődik:

TIOP-1.2.3/08/1-2008-0035 „**Jászpórtál-Könyvtári Tudásdepo-Express** a Jászságban” pályázat Társulásban megvalósult pályázat, mely nyolc konzorciumi partner – köztük városunk – összefogásával valósult meg. Jászfényszarura eső, várható Európai Unió Támogatás összege 4,07 millió Ft. A Városi Könyvtárunkat érintő informatikai-számítástechnikai eszközbeszerzésekről korábban e lap hasábjain már olvashattak.

5.1.2/C-2f-2009-0004 **Jászfényszaru állati hulladék-emésztő verem (döggút) rekultivációja** pályázaton elnyert támogatás mértéke 8,09 millió Ft. A közbeszerzési eljárás eredményeképpen maga a rekultiváció jóval olcsóbb lett a tervezettnél, így a projekt összköltségvetése is alacsonyabb. A hónap folyamán benyújtandó elszámolásunkban kevesebb EU támogatást várhatunk majd, jelenleg a műszaki átadás folyamata tart.

ÉAOP-4.1.1/2F-2f-2009-0013 A „**Nagy Iskola**” komplex fejlesztése – a **minőségi oktatás feltételeinek megteremtése, valamint a hátrányos helyzetű és sajátos nevelési igényű tanulók esélyegyenlőségének megteremtése érdekében**” pályázatunk a leglátványosabb és igen sok munkatársunkat foglalkoztató Európai Unió beruházásunk. Mindenki figyelemmel kísérheti, ahogy a régi, elavult iskolaépület szinte újjászületésen megy keresztül, a munkálatok a rendkívüli időjárási nehézségek ellenére is határidőben folynak. A sikeres megvalósítást még az sem akadályozza, hogy főleg egy, a jogszabályi háttér jelentős változásából eredő többlet-adminisztrációs kötelezettség miatt a projektindító rendezvényre még csak június végével kerülhetett sor. Ugyanis új „intézményrendszer” hosszabbítja a kifizetési-elszámolási folyamatokat, ez a fedezetkezelői számla és szerződése. Ilyen horderejű beruházásoknál kötelező megkötni a Magyar Államkincstárral ezt a fedezetkezelői szerződést, mely országos

szinten véleményünk szerint a kivitelezők és alvállalkozók érdekeit hivatott szolgálni. Ez szoros együttműködést feltételez a Váti Kft., a Magyar Államkincstár, a kivitelező és alvállalkozói, valamint az önkormányzat között. Mivel a térségünkben mi voltunk az elsők, akik ilyen feltételekkel indítottak beruházást, a tanulóidő hosszúra nyúlt, de sikeres volt. Reméljük nem lesz akadálya az 1. kivitelezési számla Kincstáron keresztülli kifizetésének.

A nyitó rendezvény középpontjában a projekt állásának bemutatása, illetve helyszíneinek megtekintése (a munkálatok megzavarása nélkül) állt, melyet a beruházást összefoglaló Európai Unió hirdetőtábla avatása követett. A rendezvényt Szakali János iskolaigazgató nyitotta, majd Györiné dr. Czeglédi Márta kalauzolta el a megjelent szakmai és civil vendégeket. A gyors és sikeres bonyolítást segíti a hatékony projektmenedzsment felállítása, melyben közreműködik az önkormányzat Pénzügyi és Építészeti csoportját támogató Ipari Centrum Kft., illetve egy „külsős” projektcsoport a HBHE Kft. (Budapest) képviselőjében. A heti szintű szakmai konzultációknak köszönhetően méltán reméljük, hogy első kifizetési kérelmünket még a nyáron benyújthatjuk a Váti Kft. felé.

Az iskola felújítási pályázatunkhoz kötődően az önkormányzat a 2010. évi EU Önerő Alaphoz is pályázik, mely az egyébként 10% mértékű saját forrást 50%-ban megtámogatja pozitív elbírálás esetén. Ez azt jelenti, hogy a felújításhoz mindösszesen **várható 237,6 millió Ft** EU támogatáshoz további **13,2 millió Ft** a hazai támogatás. Jelenleg döntésre várunk.

Elmondhatjuk, hogy a 2007. év végétől elkezdődött, első pályázati dömping végére érünk lassan, de a feladatok egyáltalán nem csökkennek, sőt! Folyamatban lévő, befogadásra, illetve támogatói döntésre váró projektjeinkről, továbbá a már támogatási szerződéssel rendelkező, idén megvalósuló fejlesztéseinkről legközelebb adunk tájékoztatást.

Ruis Beatrix
projektmenedzser

2,5 éves kortól az óvodában

Tájékoztató a 2010/2011-es
nevelési év előtt:

Jászfényszarun minden 2,5 éves gyermeket felvesszünk az óvodába!

Hagyományosan április hónapban vártuk a 2010/2011-es nevelési év leendő óvodásait. Ebben az évben, a Szivárvány Óvodában történt a beiratkozás. Minden szülő határozott el-képzeléssel érkezett, melyik óvodába szeretné gyermekét iratni. Összesen 48 gyermeket irat- tak be közülük, 45-en kiscsoportos korúak.

Adott volt a lehetőség az óvodákkal való ismerkedésre, szétmérésre a csoportokban, játszásra az udvaron és ismerkedésre az óvó nénikkel, hiszen sok szülőt elkísért csemété- je. A szülők megkapták az adott óvoda rövid programját, a közös házirend kivonatát, illetve minden kérdésükre a korrektt választ.

Hosszú évek óta minden jelentkező gyermek felvételt nyer (1-2 esetben fordul elő, hogy nem választhat óvodát, az évközben ideköltöz- zött gyermek szülője).

Intézményünk eddig is rugalmasan kezelte a szülők munkába állásával kapcsolatos igé- nyeinek kielégítését, felmerülő problémáinak kezelését. Szeptembertől már törvény adta le- hetőségként jelentkezik a két és fél éves gyer- mekek óvodai felvétele: *A Magyar Köztársas- ság 2010. évi költségvetését megalapozó egyes törvények módosításáról szóló 2009. évi CIX. törvény, az ún. „salátatörvény” 2010. szeptem- ber 1-jei hatálybalépéssel akként módosít- totta a Közoktatási törvényt, hogy az óvoda felveheti azt a körzetében lakó gyermeket is, aki a harmadik életévét a felvételtől számított fél éven belül betölti, feltéve, hogy minden, a településen lakóhellyel, ennek hiányában tartózkodási hellyel rendelkező három éves és annál idősebb gyermek óvodai felvételi kérelme teljesíthető.* (Ezzel a lehetőséggel két gyermek esetében élt a szülő.)

Biztosítjuk az anyukáknak a szülős befoga- dást, ami azt jelenti, hogy az első hetekben fokozatos az elválás a kisgyermektől. Így a gyermek kevésbé éli meg az anyukával tölt-ött évек vége szakadásának a szomorúságát, valamint a szülő is megszokja az új helyzetet, a leválást. Természetes érzelmi reakció, hogy nem megy könnyen a védő-óvó, meleg családi háttérből kikerülni az intézményes nevelésbe, mely szintén védő-óvó funkciót is betölt.

Az óvodák dolgozóinak gyermekszerető, empatikus kisugárzása segít meggyőzni a csa- ládot az első találkozás alkalmával, hogy megfelelő helyen lesz a gyermekük.

Bizalommal fordulunk a szülők felé, ami, ha kölcsönössé válik a sikeres hármás (gyer- mek-szülő-óvodapedagógus) együttműködésé- nek záloga. Az intézmény vezetősége felkeres- te azokat a gyermekeket, akiket valamilyen ok miatt nem irattak be, tájékoztatva a szülőket az óvodába lépéssel kapcsolatos lehetőségekről.

Mint minden évben, az idén is nagy izgalom- mal várjuk, hogy új kicsijeink birtokba vegyék az óvodákat, és szerethessük őket.

Óvodai Intézmény dolgozó

Penczner Pál emlékére

ELHUNYT
PENCZNER PÁL

Jászfényszaru Város Díszpolgára,

*a Fényszaruiak Baráti Egyesületének
tisztelőbeli tagja*

*a Penczner Pál Alapítvány
alapítója*

Penczner Pál festőművész 1916. szeptem- ber 17-én született Jászfényszarun, elhunyt 2010. június 27-én Memphisben. Édesanyja 4 éves korában, édesapja pedig, aki szabómester volt, 10 éves korában el- hunyt, így árvaházba került. 4 éves korától már rajzolt. Művészeti tanulmányait Vácot és Budapesten folytatta ösztöndíjjal és a Budapesti Kereskedelmi Akadémia hallga- tója volt.

A II. világháborúban tartalékos tisztként szolgált, a nyugati fronton harcolt, majd 1945-ben Németországban hadifogságba esett, ahol sok portrét festett az amerikai katonákról és tisztokról. A háború után 1951-ben kivándorolt Amerikába. Felesé- gével, az ötvösművész Jolanda asszonnyal New Orleansban, majd később Tennessee állam fővárosában, Memphisben teleped- tek le. 1951 szeptemberében rendezte első önálló kiállítását a memphisi Művészetek Házában. Számtalan kiállítása volt szerte Amerikában Chicagótól Atlantáig, New Yorktól Philadelphiáig. *„Krisztus és a 12 apostol”* című művéről – melyet a Vatikán őriz – II. János Pál Pápa így nyilatkozott: *„A legnagyobb élmény, amit valaha ma- gánemberként átéltem!”*

Munkái a világ számos jelentős múzeu- mában, vállalatoknál, egyetemeken, ma- gángyűjteményekben találhatók. Számos díj, kitüntetés birtokosa. Tagja volt több művészeti társaságnak, az Amerikai Mű- vészek Ligájának. Nevét megtalálhatjuk

a *„Ki kicsoda az amerikai művészvilág- ban?”* című lexikonban, a Művészetek Nemzetközi Címtárában is. Az *Amerikai csillagos éj* című művének eredetije a wa- shingtoni Fehér Házban található.

Nagylelkű ember volt. Azt a segítséget, amelyet mint árva kapott, többszörösen adta vissza, magánszemélyeknek, szerve- zeteknek. Művészi tevékenysége mellett létrehozta a Penczner Fine Art Gallery-t Memphisben, s megalapította a Penczner Művészeti Iskolát, melynek igazgatója és tanára is volt. Művészetében a tradicioná- lis ábrázolásmód mellett a saját útját járta, új irányzatok, új technikák után kutatott. Szürrealista, idő-expresszionista (az idő és a világegyetem összefüggéseit feldolgozó munkái), impresszionista alkotásai, híres személyekről festett portréi méltán kaptak és kapnak elismerést az amerikai és európai művészeti életben. Magyarországon elő- ször 1992-ben a Budapest Történeti Múze- umban láthattuk néhány képet. Szülőváro- sába többször ellátogatott. Imádott itt lenni, a szülői házat és a régi barátokat, rokonokat felkeresni. Mikor első alkalommal a helyi iskolában látogatást tett, azonnal cseleke- dett, és annyi támogatást adott, hogy vásá- rolni tudjunk egy elektromos égetőkemen- cét és több korongozót. Sok-sok kisdíák ismerkedett meg képzőművészeti táborok- ban, szakkörökön a fazekasság alapjaival. Később 10 ezer dolláros alaptőkével létre hozta a Penczner Pál Alapítványt. Az alapít- vány 3 fős kuratóriummal működik, ösztön- díjakat ad a hátrányos helyzetű tehetséges gyermekeknek. A művészeti élet területén kimagaslót teljesítőket pedig Penczner Pál Díjjal ismeri el.

Jászfényszaru Város Önkormányzatának Képviselőtestülete 1998-ban díszpolgári címet adományozott a Memphisben élő művésznek. Penczner Pál szülőföld iránti mélyeséges szeretete vitathatatlan. Önzetlen támogatója volt iskoláknak, a városnak adományozott festményei, grafikái a tele- pülés minden polgára, és a szülőföld iránti szeretetét, tiszteletét jelképezi.

„Közkedvelt ember volt az élet minden területén.” – mondta halála után Bill Fisher ügyvéd, egy régi barátja és művészeti hallgató.

Penczner Pált gyászolja családja, barátai, tanítványai és Memphisben mindenki, aki ismerte és szerette. Biztosan szerették, hi- szen 1995-től minden év június 15-ét Paul Penczner Day-nek, azaz Penczner Pál Nap- nak kiáltottak ki. Mi itt, szülővárosában szintén gyászoljuk, nagyszerű, tehetséges embernek ismertük meg. Emlékét kegyelet- tel megőrizzük.

A Penczner Pál Alapítvány kuratóriuma javasolja, hogy csatlakozzunk Memphishez és legyen nálunk is június 15. Penczner Pál Napja az iskolában, ezzel is tisztelegve em- lékének.

Berze Lászlóné

RENDŐRSÉGI HÍREK

Tisztelt Olvasó!

Az elmúlt hetekben forróság köszöntött be, ilyen időben is közlekedni kell, de nem mindegy, hogy hogyan. A hirtelen jött meleg érzeteti hatását a közlekedésben is. Gyakran érezzük, hogy kicsit fáradtabbak vagyunk, sokan nem számolnak azzal, hogy a nagy meleg még az egészséges szervezetet is megviseli, nemhogy a fáradtat, kimerültet. Az emberek a hétvége jó idejét kihasználva autóra ülnek, és a városokon kívül túrázni ill. strandolni indulnak. A fűvott gumibronccsal rendelkező járművek (gépjárművek, kerékpár) esetében a járművezetők a nyári időszakban a nagy meleg miatt gyakrabban ellenőrzik járműveik kerekei légnyomását.

Ha hosszabb útra indulunk, a gépkocsiban utazók részére vigyünk – ha lehet hűtőtáskában – megfelelő mennyiségű folyadékot. A szeszesital fogyasztása a nyári melegben a vezetési képességet még súlyosabban rontja. A nagy kánikula a járművezetők szervezetét is nagyon megterheli. A reflexek tompulnak, a vezetők még inkább türelmetlenebbek, indulatosak. A nyári időszakban meglévő jó útviszonyok ellenére is mindenhol tartsa be az adott útra megengedett legnagyobb haladási sebességet! Ha hosszabb utat kell megtenni, érdemes 2-3 óránként, vagy szükség szerint pihenőt tervezni és tartani.

A kánikula a vízparton, illetve a vízben viselhető el leginkább, azonban ez felelőtlen és megfontolatlan viselkedéssel veszélyessé is válhat. Ne fűródjön közvetlenül étkezés után, teli gyomorral! Szeszesital vagy egyéb bódító hatású szer által befolyásolt állapotban tartózkodjon a fürdözéstől! Napozás után testét zuhanyozással, vagy más módon hűtse le, felhevült testtel soha ne menjen a vízbe! Szív és érrendszeri, légző-továbbá mozgásszervi betegségben szenvedők egyedül soha ne fűródjenek! Aki nem tud úszni, mély vízben ne használjon felfújható fürdőeszközt (gumicsónak, gumimatrac), azon lehetőleg ne aludjon el!

A legutóbbi jelentkezésem óta nem történt súlyos kimenetelű közlekedési baleset az illetékeségi területünkön. A tulajdon elleni bűncselekmények között kerékpárlopások valósultak meg 3 esetben, ezért felhívom a figyelmet arra, hogy zárják le, illetve otthon zárják be a melléképületükbe a kétkerekű járműveiket. A tolvajok a könnyen elvihető, lezáratlan járműveket vitték magukkal. Az elkövetőt keresi a rendőrség.

Az elmúlt hetekben több helyi lakos keresett meg azzal a szándékával, hogy lehetőség szerint szívesen csatlakozna, illetve alakítana Polgárőrséget Jászfényszarun. Ez a kezdeményezés rendkívül öröndetes számomra, és amennyiben valaki érez magában indítást ahhoz, hogy polgárőrség tagja legyen, jelentkezzen, regisztráljon a rendőrség szolgálati telefonját tárcsázva. Regisztrációját továbbítom azokhoz a helyi aktivistákhoz, akik a szervezetet életre kívánják hívni. Alapvetően 18. életévét betöltött, büntetlen előéletű személyek jelentkezését várja a szervezőség.

Köszönöm megtisztelő figyelmüket!

Központ: 107, Jászfényszaru, tel./fax: 57/422-138, mobil: 06-70/330-7626

Terenyi Imre r.hdgy.
rendőrös parancsnok

Wass Albert után Márai...

„Ülök a padon, nézem az eget.

A Central Park nem a Margitsziget.

Milyen szép az élet, – kapok, amit kérek.

Milyen furcsa íze van itt a kenyérnek.

Micsoda házak és micsoda utak!

Vajon, hogy hívják most a Károly körutat?

Micsoda nép! – az iramot bírják.

Vajon ki ápolja szegény Mama sírját?

Izzik a levegő, a Nap ragyog.

Szent Isten! – hol vagyok?”

Fenti pár soros vers hangzott el elsőként az életrajzi ismertetés után, mintegy folytatva a honvágy, a csalódottság, a hazaszeretet kínzó érzésének verseibe szedett gondolatait.

A februári Wass Albert felolvasóest sikere adta az ötletet a szervezőknek a folytatáshoz.

Évszakonként 1 kivétellel a könyvtár ad otthont ezeknek a rendezvényeknek.

Május utolsó péntekjén búcsúztatva a tavaszi hónapokat és köszöntve a nyáriakat, családias légkörben gyűltünk össze 11-en, irodalombarátok. Az író arcképe mellé készített virág, a meggyújtott gyertyák és az elkészített fotel adta meg az alaphangulatot. A mindennapi rohanás és mókuserék után jó volt a gondjainkat kívül hagyva átadni magunkat az élménynek. Miután röviden megismerkedtünk a kassai, majd világpolgárrá lett író-költő-publicista életével, kezdetét vette a felolvasás, amire most öten vállalkoztak.

Részlet hangzott el *A gyertyák csonkig égnek* című ismert regényéből. Rövidebb hosszabb versei az est esszenciájaként szolgáltak. Hallhattunk a Füveskönyvből apróbb részleteket és a *Szegények iskolája* című kézikönyvből. Szó esett megfilmesített regényeiről (*A gyertyák csonkig égnek* Agárdy Gábor

utolsó filmjeként vonult be a filmvilágba Avar Istvánnal felejthetetlen párost alkotva, az *Eszter hagyatéka* Cserhalmi Györggyel, Töröcsik Marival és Nagy-Kálózy Eszterrel a főszerepben) és életrajzi filmjéről *Az emigránsról* is, amelyben Bács Ferenc személyesítette meg az öregedő ember utolsó éveit, elmagányosodását San Diego-ban.

A 110 éve született író 1989 februárjában önkézevel vetett véget életének (éppen, mint Wass Albert, pár hét különbséggel). 1990-ben kapott posztumusz Kossuth-díjat.

A kötetlen beszélgetésen szó esett a folytatásról. Ötleteltünk, kit idézzünk meg augusztus végén. Amint kiderül, hírt adunk róla az eddigiekhez hasonlóan.

A szellemi és lelki táplálék mellé meglepetésként testi táplálékról is gondoskodott az egyik vendég krumpolis bukta, lekváros kifli formájában, a könyvtáros házigazdák pedig finom teával készültek.

Igény merült fel egy-egy valamintől különleges film levetítésére is, valamint olyan színházi előadások megtekintésére, melyek egyszerre kevesebb látogatót vonzanak (monodráma, klasszikus dráma).

Végezetül álljon itt egy idézet, amely nem hangzott el, viszont az ideji mesetábor mottójául szolgál:

„Önmagunk megismerése a legnagyobb utazás, a legfélelmetesebb felfedezés, a legtanulságosabb találkozás.”

Terveink szerint augusztus 27-én a késő délutáni órákban találkozunk ismét felolvasóesten a könyvtárban, szeretettel várjuk a hozzáunk csatlakozókat.

Tóthné Basa Éva

Nagyszüleink iskolája

Időszaki kiállítás a Jász Múzeumban

A Jász Múzeum és a Jász Múzeumért Alapítvány igényes nyomdai meghívója – amelyet 1956 februárjában, a portelki iskolában készült fotók díszítenek – 2010. július 8-án 18 órára invitálta az érdeklődőket a *Nagyszüleink iskolája* című kiállítás ünnepélyes megnyitására.

A megnyitóra a nemrég pályázati pénzből megszüpült Jász Múzeum udvarában került sor. Hortiné dr. Bathó Edit igazgatóasszony köszöntő szavait követően, a többszörös Aranypáva-díjas Kossuth Zrt. Portelki Pávakör és Citerazenekar két dalsokra méltán aratott nagy sikert.

A kiállítást a jelenlévő nagy létszámú közönség figyelmébe Németh József Déryné-díjas karnagy, nyugalmazott általános iskolai igazgató ajánlotta. Beszédének első felében történeti áttekintést adott a Jászság iskola történetének főbb állomásairól. A XV. században a ferences szerzetesek már ún. deák-céhet (kisiskolát) működtettek Jászberényben. A reformáció térhódításával 1568-ban Jászberényben, 1626-ban pedig Jászkisréren nyílt református iskola. A későbbi századokban a nemzeti iskolák, az elemi tanodák, leánynevelő intézetek, polgári iskolák, majd pedig az általános iskolák végezték a jász fiatalság

oktatását, nevelését. A Jászság művelődési életébe fontos tényezőként kapcsolódott be 1767-ben a Dósa Pál jászkapitány által Jászapáti alapított „Jász Gimnázium”, amely 12 évi működés után átköltözött Jászberénybe. A hallgatóságot lenyűgözte az előadó beszédének második része is, amelyben személyes tapasztalatait, élményeit osztotta meg velünk. Elmondta, hogy 1946. október 1-jétől a négyosztályos tanyai iskolában, mint fizetés nélküli helyettesítő tanító kezdett el dolgozni. A háborús sérülésektől a két osztályteremből csak az egyik volt használható, így délelőtt és délután folyt a tanítás az összevont I–IV. és V–VIII. osztályokban. 1947 tavaszán visszamenőleg kapta meg havi 150,- Ft járandóságát. Később több Jászberény környéki tanyai iskolában tanított, a legtöbb időt igazgatóként a portelki iskolában töltötte. Volt tanítványainak szeretete a mindennapokhoz 84 évesen is új és új erőt ad számára.

A kiállítást szeretettel ajánlom időseknek, fiataloknak egyaránt, mert izéltit ad a Jászság oktatásának történetéből, és a korabeli dokumentumokon, tárgyakon keresztül bemutatja nagyszüleink XX. századi iskoláját. **A kiállítás megtekinthető 2011. március 31-ig.**

Tóth Tibor

Újabb kötet jelenik meg a kunok és jászok történetéről

2009. szeptember 24-25-én – az első kongresszus 70. és a kunok (jászok) betelepülésének 770. évfordulója tiszteletére – Karcagon került megrendezésre a Jászkunság Kutatása 2009. című konferencia. A tanácskozáson a hazai szakma kiválóságai tartottak előadást, mintegy összegezve a 20. század tudományos eredményeit a régészet, néprajz, történettudomány és a nyelvészet terén. A konferencián elhangzott előadásokból írt tanulmányok kerülnek egy kötetbe. **Kunok és jászok a Kárpát-medencében 770 éve** címmel a Kun Összefogás Konzorcium és a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Múzeumok Igazgatósága közös kiadásában az ősszel jelenik meg a kiadvány. A kötetbe több mint húsz tanulmány kerül be, hogy egy párat említsünk: Bánkiné Molnár Erzsébet: A Jászkun Kerület történeti kutatása az 1939-es Jászkun Kongresszus után; Nagy Márta: A jászkunsági macedovlach-görög kereskedők művészeti hagyatéka; Bathó Edit: Néprajzi kutatások a Jászságban 20-21. században; Fodor István: Az utolsó nomád beköltözés hazánkban; Bagi Gábor: A jászok és kunok elmagyarosodása a török hódoltság korában; Selmecei Kovács Attila: Nemzeti jelképek a Jászkunság népi tárgykultúrájában; Szabó László: A birkafőző nyárs.

A tanulmánykötethez augusztus 31-ig, 3000,- Ft támogatás befizetésével lehet hozzájutni. A befizetéseket a Városi Könyvtárban, a Jász-takarékszövetkezet Fiókjában, valamint Görbe Jánosné Amálkánál és Lukács Pálnál lehet megtenni.

Tóth Tibor

Hulladékszállítási felhívás

Tisztelt Lakosok!

Az AVE Hevesi Városfenntartó Kft. a Jászfényszaru képviselőtestület jóváhagyásával 2010. augusztus 1-jével az alábbi változásokat vezeti be a helyi hulladékszállításban.

A szolgáltatásunk egységesítése és hatékonyabbá tétele érdekében új járattervet dolgoztunk ki, mely a szállítási nap változásával jár.

Eddigi szállítási nap hétfőn és szerdán volt.

Az új szállítási nap: Hétfő (2 db gépjárművel), amely 2010. augusztus 2-ától lép életbe.

Az eddigi tapasztalataink alapján a szelektív gyűjtőedények közül a lakosság csak a PET anyagot gyűjti olyan módon, ami hasznosítható, ezért a többi edényt átmatricázzuk, átcsoportosítjuk és a továbbiakban csak a PET hulladéka terjed ki a szelektívgyűjtés. Az elmúlt időszak eredményessége és a további sikeres együttműködés érdekében kihelyezett ügyfélszolgálatot létesítünk:

Helyszín: Petőfi Sándor Művelődési Ház, 5126 Jászfényszaru, Fürst S. út 1. Időpont: Minden hónap második hétfője 14:00 – 16:00

Első időpont: 2010. augusztus 9. Értesítjük a lakosságot, hogy az eddig ki nem osztott hulladékgyűjtő edények beszerzése folyamatban van és amennyiben a gyártó cég tartja a szállítási határidőt, úgy 2010. augusztus 20-ig az edények átadásáról gondoskodunk. Továbbá tájékoztatásul közöljük, hogy a többelhulladék elszállítása csak és kizárólag az AVE logójával ellátott fekete hulladékszakban történik, mely megvásárolható a következő helyeken:

Kör Diszkont – Jászfényszaru, Szabadság tér 4.

AVE Hevesi Városfenntartó Kft. – Bag, Aszódi út 2.

Tisztelettel, AVE Hevesi Városfenntartó Kft.

H-3360 Heves, Károlyi M. u. 15.

Tel: +36/36/346-822 Email: info.heves@ave.hu

Változások a Jászfényszaru Ipari Centrum Kft.-nél

Rendezvényeink kapcsán sok érdeklődővel beszélgettünk a Kft. tevékenységeiről, ezért úgy gondoltuk, hogy megosztunk a kedves olvasókkal néhány, a tevékenységünkkel kapcsolatos információt.

A Képviselő-testület januárban – az Önkormányzat funkcióbővítő városfejlesztési pályázata benyújtásának időszakában – úgy döntött, hogy kezdjük meg a városfejlesztési társasági funkcióval összefüggő tevékenységek végzését. Ennek megfelelően februártól – külön szerződés keretében – részt veszünk különböző önkormányzati projektek előkészítésében, támogatással megvalósuló projektek végrehajtásában, elszámolásában, illetve április óta véghezvük a Pap-kastély üzemeltetését. Például a Nagyskola felújítása során segítjük a Polgármesteri Hivatal Pénzügyi Csoportját a kivitelezés alatt felmerülő műszaki problémák megoldásában. A városfejlesztési társasági tevékenységek ellátása és az előkészítés alatt lévő beruházás (Jászfényszaru Ipari Park Komplex Fejlesztése) munkálatai kapcsán április második felétől városfejlesztési menedzser munkakörben alkalmazza a Kft. Tóth Szabolcsot, aki építésmérnök végzettséggel rendelkezik.

Az Önkormányzat kezében a Kft. olyan eszköz, mely a város céljainak elérését szolgálja. A Képviselő-testület tavaly fogadta el a Kft. stratégiai tervét, valamint az Önkormányzat megállapodást kötött

a Samsung Electronics Magyar Zrt.-vel. Ezen dokumentumok alapján kezdődött el a Kft. eddigi legnagyobb beruházásának előkészítése, „A Jászfényszaru Ipari Park komplex fejlesztése” elnevezésű projekt kidolgozása. A Kft. piackutatást végzett az igények felmérésére, meghatározásra került a bővítési terület, előkészítettük a földterület vásárlását és megkezdtük a beruházás terveinek kidolgozását. A piacutatásból kiderült, hogy további szolgáltatások kialakítására van szükség (pl. raktározási lehetőségek bővítése, étkezés, rekreáció), igény volna kisebb műhelyekre, irodahelyiségekre. A tervezett beruházás elemei: infrastruktúra kiépítésével további cégeknek az Ipari Parkba történő letelepedésének elősegítése, egy kb. 5000 m² alapterületű raktár és egy 1500 m² alapterületű Vállalkozói Ház létesítése. A beruházás tervei elkészültek, azok átnézése, véglegesítése után kezdődhet az engedélyeztetés. A projektet Európai Unió támogatás igénybe vételével tervezzük megvalósítani, így a megtérülés lerövidül. Cél: új munkahelyek teremtése, további cégek betelepülésének ösztönzése az Ipari Parkba, illetve a már itt működő cégek megtartása, a helyi vállalkozások működési körülményeinek javítása.

Az Észak-Alföldi Operatív Program egyik kétfordulós támogatási konstrukciójában megépült üzemcsarnokunk ünnepé-

lyes átadására április végén került sor. A projekt teljes költségvetése a támogatási szerződés szerint mintegy 264 millió Ft volt. A kivitelezés költségét sikerült 20%-kal – közel ötvenmillió forinttal – csökkenteni.

A raktárunkat év eleje óta új cég bérlé. A korábbi bérlővel nem tudtunk megállapodni, mert a bérlet meghosszabbítását 20%-os bérleti díj csökkentéséhez kötötték a gazdasági visszaesésre és költségcsökkentésre hivatkozva. Az új bérlővel megkötött szerződés 10%-os bérleti díj csökkentést jelent.

A Kft. árbevétele 5%-kal nőtt 2009-ben a korábbi évhez képest, míg a mérleg szerinti eredmény a felére csökkent. Ez utóbbi annak a következménye, hogy a tavalyi év második felében kétfős létszámbővítés volt, így megnőtt a személyi jellegű ráfordítás. A létszámbővítésre a feladatok megnövekedése miatt volt szükség. Idén várhatóan a bevételek nagyobb mértékben nőnek, mint a kiadások, így a mérleg szerinti eredmény is kedvezőbb lesz, mint a tavalyi.

Hamarosan megújul a honlapunk és a Képviselő-testület határozata alapján közreműködünk abban, hogy elkészüljön Jászfényszaru energia stratégiája.

Bízunk benne, hogy tevékenységünkkel továbbra is elő tudjuk segíteni a település gazdaságának fejlődését. *Drégeli Ádám*

ÉPÍTÉS SZEMMEL

A víz energiájának hasznosítása

A vízenergia az egyik legfontosabb alternatív energiaforrás, az emberiség már a történelmi időkben is használta.

A víz hőenergiájának hasznosításáról korábban már többször is volt szó, de a víznek a mechanikai energiáját is nagymértékben hasznosíthatjuk. A vízfolyások, tavak, tengerek mechanikai energiakészlete, különböző műszaki létesítményeken keresztül, villamos energiává (régebben közvetlenül mechanikai energiává) alakítható. A hasznosítható energia növelése érdekében a vizet duzzasztják, esetleg tárolják, és a víz-erőtelepen a turbinákra ejtik, amelyek generátort hajtva termelnek villamos áramot.

A világban a vízenergia hasznosításának számos közismert és kevésbé ismert, de alkalmazott és jelenleg is kutatott módszere ismeretes:

1. Vízerművek

- folyami erőmű,
- duzzasztással vagy anélkül
- árapály erőmű, egyutas-kétutas, egymedencés rendszerek
- árapály erőmű, összetett medencés
- árapály erőmű, víz alatti „szélerőmű”

2. Vízimalmok

3. Szivattyús energiátárolók

A ősi kultúrákban, Kínában, Egyiptomban és Mezopotámiában leginkább a vízkerekeket alkalmazták a mezőgazdasági területek öntözésére és ivóvíz ellátásra. A római időkben jelentek meg a vízimalmok; az úszó hajókra felépített úszómalmok, amik gabonát őrltek.

A műszaki kihasználtság lehetősége szoros kapcsolatban van a természetföldrajzi környezettel. A vízenergia nagysága összefügg a folyóvizek vízjárásával is. A vízrendszer jellegéből adódóan Magyarországon hihetetlenül alacsony a folyók esése – nagy alföldi térségbe futnak ki a hegyvidéki területekről – és világ legalacsonyabb esésű folyói kategóriájába sorolhatóak.

Ma Magyarországon 5 nagyobb és 32 kisebb (helyi) vízermű működik. Az összes hazai vízermű helyi megoszlása: a Dunán: 66%, a Tiszán 10%, a mellékfolyókon: 24%. Jelentősebb vízenergia hasznosítás jelenleg Magyarországon Tiszalöknél, Kiskörénél, a Hernádon Kesznyétenben, Gíbárton, Felsődobozán, a Rábán Ikerváron, a Soroksári-Dunaágon a Kvassay-zsilipnél van. Ma meglévő vízerműveinkben 50 MW teljesítménnyel évi 200 GWh energia-termelés érhető el. Ez a kapacitás változó, mert a vízerművek között sok az ügynvezett törpe-erőmű, amelyek helyi jelentőségűek, és ha a termelés gazdaságtalanná válik, ezeket leállítják vagy szüneteltetik.

A világ villamos energia-termelésének kb. 20%-a vízenergiából származik, összesen kb. 2030 TWh mennyiségben, ez a meglévő kapacitás többszáz-szorosa a szélerőműveknek. A vízenergia felhasználásával történő áramtermelés előnyei és hátrányai:

ELŐNYÖK

- Megépítése után az erőmű üzemeltetési költsége igen alacsony, így gyakorlatilag szinte ingyen lehet benne áramot termelni.

- Egyáltalán nem termel szén-dioxidot. A szén-dioxid-kibocsátások által is előidézett globális felmelegedés világszerte magasabb átlaghőmérséklethez és szárazsághoz vezet.

- Fenntartható energiafajta, mivel a tározókat, folyókat feltöltő esők nem apadnak el.

- A gátak segítségével a víz betározható, így megszabhatják az áramtermelés idejét és mértékét.

- Hirtelen megnövekvő áramszükséglet esetén az erőmű teljesítménye igen gyorsan fokozható.

- Ameddig elegendő víz áll rendelkezésre, a vízenergia alkalmas a folyamatos áramtermelésre.

HÁTRÁNYOK

- A gátak építése igen költséges.

- A tározók létesítése során értékes földterületeket árasztanak el, melynek során lakóterületek és természetes élőhelyek sérülhetnek.

- A vízerművek építésére alkalmas helyszínek – például a hegységek – sok esetben távol esnek azoktól a sűrűbben lakott területektől, ahol a megtermelt energiára szükség van.

- Magyarországon a vizes élőhelyek sérülékenysége és védelme szigorúan korlátozza újabb vízerművek létesítését. Már alig található új vízermű építésére alkalmas helyszín.

A szürkevíz hasznosításáról következő számunkban olvashatnak.

Berze Éva, okleveles építészmérnök

Élmények Szlovéniából

Alapos munka előzte meg a jászfényszarui lovas bandérium június 25-28. közötti látogatását, melyet a szlovéniai Cerkinában tett. Lovak és lovasok egyaránt többször megizzadtak, mire az Ézsias-tanyán összeállt a tervezett program (karusszel, legyező, csatjelenet stb.).

Akik nem huszárként vettek részt, azoknak is jutott bőven feladat, hiszen a „pavilon” – amelyet az ünnepség helyszínén állítottunk – magyarságunkat hirdette: népművészetünkkel, gasztronómiáinkkal, nemzeti hagyományainkkal. Itthonról vittük a magyaros gulyás minden tartozékát, de Fényszarun nőtt fel a racka is, amelyből pörkölt készült a magyaros ízek kedvelői számára.

Kereken 600 km és 12 órás autótúrát után érkezünk meg 9 lóval és lovasaival, valamint a főként családtagokból álló 21 fős kísérettel. Aki még nem járt ott, annak hatalmas élmény és maradandó emlék lesz, aki ismerősként, barátként érkezett, az sem tudja elfelejteni azt a megkülönböztetett figyelmet, amely a csoport minden mozdulatát övezte az el-

szállásolástól az étkeztetésig, a szabadidős programok szervezésétől az ünnepi műsorig egyaránt. Rajtunk kívül meghívást kaptak még az osztrák és olasz hagyományörzők, valamint a megyeseagyházi dragonyosok is. A legnagyobb elismerést és sikert a Szűcs Mihály Huszárbandérium aratta a függetlenség napja tiszteletére 27-én délután megtartott ünnepségen. A magyar menetenékre, indulókra felépített és végrehajtott látványos műsor lovas nemzeti hagyományainkhoz hű, magas színvonalú produkció volt, melyet folyamatos tapssal jutalmazott a népes közönség. Nem mondható szokványosnak az a gesztus sem, ami a 6000 lelkes település ünnepségén megjelent védelmi miniszter asszony részéről nyilvánult meg. Magához kérte a bandérium vezetőit, elismerően nyilatkozott a bemutatott műsorokról és nem titkolt irigységgel méltatta a lovas hagyományok felkutatásában, ápolásában és megőrzésében betöltött szerepüket. Az ünnepi műsort követően nagy érdeklődés nyilvánult meg magyaros ételeink iránt is, így elismerő

véleményeket gyűjthettek be a Kaszai Tamás által irányított konyhások.

Az ott töltött két napból egy maradt a szabadprogramokra, így eljutottunk a település érdekes természeti jelenségnek számító – télen feltöltődő, nyáron eltűnő – Cerknica-tóhoz, megmártóztunk a tengerben és megtapasztaltuk, hogy a tőlünk szerencsésebbek úgy laknak és élnek, hogy nincs kerítés az utcáról és a szomszédától sem, hogy nem kell kulcsra zárnunk az ajtót sem éjjel, sem napal, hogy átlagosan 2 hektár egy-egy család „földbirtoka”, s lehet úgy végigmenni a településen, hogy nem találunk egyetlen eldobott üdítős palackot, sörös dobozt vagy papír-zsebkendőt sem.

Azt kívánom, minél több fényszaruinak legyen hasonló élménye, mert büszkeséggel tölthet el bennünket, hogy valami olyant tudunk megmutatni, amiből az látszik, hogy képesek vagyunk még áldozatot vállalni egymásért, magyarságunkért.

Szűcs Antal

önkormányzati képviselő

XV. FÉBE Honismereti és Helytörténeti Tábor

Sástó, 2010. június 7–11, Jászágó 2010. június 12.

Végre felvirradt a nap, amikor indulunk táborozni Sástóra. Aggódva kémleltük az eget, vajon milyen idő lesz, mert előtte három héten keresztül szinte minden nap esett az eső. Nagy szerencsénk volt, mert ott tartózkodásunk idején végig jó idő volt.

Az utazás nagyon kalandosra sikerült, Jászfényszaruról Hatvanba, majd átszállással Gyöngyösre busszal mentünk. Gyöngyöstől a Kisvonnattal utaztunk Mátrafüredig, majd onnan gyalogtúra keretében az erdei utat választottuk. Nagyon szép fák között, de igen átázott turistaúton kapaszkodtunk felfelé, míg végre megérkeztünk táborhelyünkre. Mindjárt elfoglaltuk szobáinkat – 2, 3, 4 ágyas faházakban lettünk elszállásolva – berendezkedtünk, majd körbenéztünk, hogy tulajdonképpen hová is jöttünk.

Hazánk legmagasabban fekvő – tengerszint feletti 507 m magas – természetes eredetű tava, kiváló csónakázó és horgászhely. „Lakói” a tőkés récék a rejtettebb nádasokban fészkelnek. Sástón található az egyik legszebb panorámát nyújtó 50 m magas mátrai kilátó.

Fel is mentünk mindannyian, gyönyörű volt az idő, nagyon szép fotókat készítettünk onnan fölről.

Egy kis erdei sétával az Adrenalin park könnyen megközelíthető, ahol egy nagyon kellemes délutánt töltöttünk el.

Másnap autóbusszal Parádra kirándultunk, ahol először a gyógyvíz kiállítást tekintettük meg és a 250 férőhelyes FRESKÓ étterem és szálloda dísztermét csodálhattuk meg. Majd ellátogattunk a Cifra Istállóban működő Kocsimúzeumba. Nagyon átfogó, részletes bemutatót láttunk. A kocsiépítés mesterség bemutatása lépcsőről lépésre, majd az elkészült kocsi, régen használt hintók és makettek kiállítását nézhattuk meg. Átsétáltunk az istállóba, ahol a lovakban gyönyörködhattunk. Innen Gál Istvánék családi vállalkozásában működő üvegcsiszoló műhelyének nehéz, de nagyon szép munkájába nyertünk betekintést. Sokan vásároltunk valami apróbb csiszolt figurát az otthonmaradt testvérnek, szülőnek. Megnéztük Asztalos Johák fafaragó népművész kiállítását. Láttuk még a korhűen berendezett Palóc Tájházat. Baji Imréné és fia Zoltán kosárfonó népi iparművészek munkáinak remekei is szép élményt jelentettek. A szomszéd épület a műem-

Az Adrenalin parkban

Hatvanban – Várakozás a buszra

*Gyalogtúra
Úticél az Adrenalin park*

lék PALÓCHÁZ –, most nem látogatható csak kívülről tekinthető meg. Ez a ház a népi építészet XVIII. századból fennmaradt, ritkaság számba menő emléke.

Csütörtökön egész nap Gyöngyösön strandoltunk, nagyon jó volt a tikkasztó hőségben csobbanni a hűs vízben.

Pénteken ebéd után hagytuk el táborhelyünket. Délután Gyöngyös nevezetességeivel ismerkedtünk. Láthattuk az egyházi kincsek gyűjteményét, bementünk a nagytemplomba, ahol Dobák Gábor atya – egykori táborosunk – nagy szeretettel kalauzolt bennünket, útravalóként még édességgel is ellátta a táborozókat. Közel 3 órát töltöttünk el a klasszicista stílusban épült, 2007-ben felújított egykori Orczykastélyban működő Mátra Múzeumban, ahol vadásztörténeti, helytörténeti, ásvány- és őslénytani kiállításokat néztünk meg. A gyűjtemény különlegessége Magyarország egyetlen teljes épségben előkerült és itt bemutatott mamutsontváza. 2009-ben az új pavilon megnyitásával egy 3 szintes természettudományi kiállításban a Mátra és Mátra-környéki nö-

vény- és állatvilágot jelenítik meg, amely nagy élményt jelentett a gyerekeknek is. A Pálmaházban élő trópusi állatokat és növényeket is láthattunk. Kerti sétával fejeződött be a múzeumi program.

Kicsit fáradtan, de élményekben gazdagon este 7 órára értünk haza.

A tábor hatodik napját Jászágón a XVI. Jász Világtalálkozó színes és gazdag programjaiba történő bekapcsolódással töltöttük el. Az életkorban vegyes kis közösségünk ebben az évben is jelesre vizsgázott. A táborozó nagyobbak segítették a kisebbeket, mindenki érdeklődéssel és fegyelmekkel vett részt a programokon. Köszönet a felnőtt kísérőnek – Baráth Imre, Tóth Tibor, Varga Gáborné –, hogy szabadságuk és szabadidejük terhére immár 15. alkalommal szervezték meg és bonyolították le a Fényszaruiak Baráti Egyesületének saktáborát. Köszönjük a FÉBE, a „Jászfényszaruért” Alapítvány Kuratóriumának anyagi támogatását, ezáltal a szülők anyagi hozzájárulását tudtuk csökkenteni.

Berze Lászlóné Vityu

Kitekintő – programajánló

U XX. Csángó Fesztivál
Jászberény,
2010. augusztus 3-8.

A jubileumi rendezvényt közel 40 program 4 helyszínen, 15 zenekar, 10 jászberényi együttes, 25 hagyományörző együttes: Moldvából, Gyimesből, Erdélyből, és 4 külföldi együttes; összesen 1000 fő művészeti közreműködő fémjelez.

Kiemelt programok:

Augusztus 5. (csütörtök)

U Nyitógála a Szabadtéri színpadon

U Nikola Parov Quartet és Herczku Ágnes koncert, valamint a Jászság Népi Együttes és Pál István „Szalonna” és zenekara közös műsora

U Éjféli koncert: BaHorKa – 3 hang a Jászság Népi Együttes színházában

Augusztus 6. (péntek)

U Gálaműsor II. „Színes világ” külföldi együttesek gálaműsora a Szabadtéri színpadon

U Éjféli koncert: Szászcsávási zenekar a Jászság Népi Együttes színházában

Augusztus 7. (szombat)

U IV. Magyar-Magyar Konferencia a Déryné Művelődési Központ dísztermében

U Táncos-zenész felvonulás közel 1000 fő közreműködésével Jászberény főterén

U Gálaműsor III. „Csángó képek” – moldvai és gyimesi csángók és „Értékeink” – erdélyi hagyományörző táncosok és zenészek műsora a Főtéri színpadon

U Éjféli koncert: Besh o droM koncert a Jászság Népi Együttes színházában

U Tűzijáték a Főtéri színpad, Lovas szobor

Augusztus 8. (vasárnap)

U Gálaműsor IV. „Viszontlátásra Jászberény” – hagyományörzők, külföldi együttesek és a Jászság Népi Együttes közreműködésével a Főtéri színpadon

U A Főtéri programok ingyenesek, a rendezvények kezdési időpontja és belépődíja a www.csangofesztival.hu honlapon augusztus 1-től olvasható.

XXIII. Nemzetközi mézvásár és méhésztalálkozó

Jászberény,
2010. augusztus 7. 10.00 óra

Programok

a Bercsényi úti Sportcsarnokban

10.00 óra Megnyitó

10.30 óra Mézkirálynő-jelöltek felvonulása

10.45 óra Tóth Elek élő méhcsalád kezelésének bemutatója méhszúrás veszélye nélkül

11.00 óra Füstölőgyűjtő és keretszegező verseny

11.30 óra Mézes sütemények, mézeskalács bemutató

12.00 óra Kulturális műsorban fellép Eszményi Viktória és Heiligh Gábor

14.30 óra Mézkirálynő választás, tombolasorsolás

Tóth Tibor

ÍZHASÁB DIÓSZÁK

A Múzeumok éjszakája rendezvényen I. díjat nyert sütemény receptje:

Hozzávalók a tésztahoz:

60 dkg liszt, 14 tojás sárgája, 50 dkg vaj
Ezt összeállítom, kis gombócokat – dió nagyságút – készítek ebből a tésztaból és pihentetem 1 napot a hűtőben.

Hozzávalók a töltelékhez:

50 dkg dió, 50 dkg porcukor, 14 tojás fehérje
A tojásfehérjét felverem, lehet kicsi rummal, vagy vaníliás cukorral ízesíteni. Összekeverem a diós cukorral. A kinyújtott gombócokba behelyezem a töltelékét, zsákocskákat készítek, hogy ne folyjon ki a töltelék. Világosra kisütöm, majd porcukorban megforgatom. Sokáig eláll. Jó étvágyat!

Kiss Tiborné

Köszönetnyilvánítás, emlékezés

PÁL ISTVÁN
halálának 1. évfordulóján.

„Bennünk él egy arc, egy meleg tekintet.
Egy simogató kéz, egy lehelet.
Bennünk él egy múlt, egy végtelen szeretet,
amit tőlünk senki, soha el nem vehet.”

Szerető családja

EMLÉKEZÉS
HAJCSIK IMRÉNE
Csaba Margit
halálának 10. évfordulójára.

„Az élet elmúlik, de az emlékek élnek,
S míg élünk, őrizzük őket.”

Köszönetet mondunk mindazoknak, akik

CSUKA BÉLA

temetési szertartásán megjelentek,
sírházára koszorút, virágot hoztak.

A gyászoló család

Köszönetet mondunk mindazoknak, akik

SZÜCS ISTVÁN
búcsúztatóján megítsteltek
és fájdalmunkban osztoztak.

Azoknak is köszönjük a részvételét, akik nem tudtak eljönni,
de gondolatban velünk voltak a nehéz percekben.

A gyászoló család

EMLÉKEZÉS
PECZUK ÉVA
halálának 6. évfordulójára.

„Lelked csendesen messzire szállt,
Nincs a világon olyan veszteség, ami ennyire fáj.
Hiába keresünk, hiába várunk, Nélküled vigaszt soha nem találunk.”

Édesanyád és gyermekeid

EMLÉKEZÉS
PECZUK IMRE
halálának 2. évfordulójára.

„Nem fogjuk már elgyengült kezed,
Nem simogatjuk öszülő fejed,
Nem tekint ránk ragyogó szemed,
Marad a csend.
Mindent köszönünk Neked.”

Szerető felesége és családja

Köszönetet mondunk mindazoknak, akik

BOROS ISTVÁNNÉ
Pál Teréz

temetési szertartásán megjelentek,
sírházára koszorút, virágot hoztak,
fajdalmunkban együtt éreztek velünk.

A gyászoló család

Ingyenes szemvizsgálat
a FEDÓ OPTIKÁBAN!
szemüvegkészítés esetén

Jászfényszaru,
Fürst Sándor u. 10.
Tel.: 30/2933-834

Szemvizsgálat minden pénteken
14.00 órától (bejelentkezés alapján)

Rendel: **Dr. SISKA IRÉN**
szemész szakorvos

Bejelentkezés személyesen
vagy a 30/2933-834-es telefonszámon.

Akcióink: Ahány éves,
annyi % kedvezmény
vékonyított lencse rendelése esetén!

- Szemüvegeretek **-20%, -30% kedvez.**
- Fényre sötétedő lencsék **-20%**
- Dioptriás szemüveglencsék **-20%**
 - Multifokális lencsék

(távoli-munka-olvasó egyben) **-20% kedvez.**

Komplett szemüvegek akár 8000 Ft-ért!

Nézzen be hozzánk,
hogyan jobban lásson!

Nyitva tartás: H-P: 9.30-17.00 óráig
Patikakártyát és üdülési csekket elfogadunk!

Fedó optika ✦ Fedó optika ✦ Fedó optika

Ezen kupon

2000 Ft értékű,

mely beváltható komplett szemüveg készítésekor.

Szerkesztőségi fogadóórák

Hétfőn: 14 – 17 óráig

Pénteken: 9 – 12 óráig

Cím: Jászfényszaru, Fürst S. u. 1.
Tel.: 06-30/233-6954

MI ÚJSÁG FÉNYSZARUN?

Jászfényszaru város lapja

Kiadja:

Jászfényszaru város Önkormányzata

A szerkesztőbizottság elnöke:

Bordásné Kovács Katalin

Felelős szerkesztő: **Sugár Istvánné**

Felelős kiadó: **Győriné dr. Czeglédi Márta**

Lapzárta minden hónap második hétfője

A szerkesztőség címe:

Városi Könyvtár 5126 Jászfényszaru, Fürst S. u. 1.

Mobil: 06-30/233-6954

E-mail: konyvtar.fenyszaru@gmail.com

<http://www.jaszfenyszaru.hu/miujzag.html>

Nyilvántartási szám: B/PHF/482/Szo/1990.

ISSN 1417-894X

Nyomdai előkészítés: ARTANDER Kft.

Nyomda: Signal-Print Kft. Jászberény

Tel.: 57/500-960

DUNA HUNGÁRIA
ÉPÍTŐANYAG – KERESKEDŐ CSOPORT TAGJA

TŰZELŐ és ÉPÍTŐANYAG ÁRUHÁZAK

VÁCI CEMENT akció	TÉGLA AKCIÓ	NYÍLÁSZÁRÓK
2600.-/q	Mályi téglá	• 90 x 120 Ny Ablak
Készbeton:	• 30 x 24 x 24 198.-/db	25.900 Ft/ db
C8-24KK 11440 Ft/ m ³	16db/m ²	
Térkövek	• 38 x 24 x 24 249.-/db	BEJÁRATI AJTÓ
már 2150 Ft/m ² -től	16db/m ²	100 x 210
(Frühwald, Semmelrock)	Nincs csomagolási és raklapdíj!	98.000 Ft /db-tól
Hasogatott és gurigázott tűzifa 2200 Ft/q-tól.		

JÁSZBERÉNY, Nagykátai út 1. T.: 57/415-242, 57/415-006
JÁSZAPÁTI, István király út 49. T./fax: 57/441-003, 57/440-356
JÁSZLADÁNY, Kossuth L. u. 8. T.: 57/454-007
E-mail: tebajaszbereny@gmail.com, tebatuzep@pr.hu

Őszirozsza Nyugdíjasklub – Tervezett kirándulás

A Petőfi Művelődési Ház Őszirozsza Nyugdíjasklubja háza táján hagyomány, hogy minden évben szervezünk egy „nagy” kirándulást is az évi néhány „kiruccanás” mellett.

Ebben az évben a klub a népdalköri programok kísérőjeként már volt Jászapáti, Hatvanban, Jászfelsőszentgyörgyön, Jászágon a Jászok Világtalálkozóján, Abádszalókon és Jászberényben. Az idei kirándulás egyik tervezett állomása az Ipolytarnóci Ősmaradványok Természetvédelmi Területe, ahol a Geológiai ösvény kövületeit fogjuk megtekinteni (800 m séta), valamint lehetőség kínálkozik azok számára, akik élvezni óhajtják a 4D mozi varázsát.

A kirándulás másik tervezett állomása a szlovák területen lévő Füleki Vármúzeum, ahol többek közt A mágia hírnökei – afrikai bábok és maszkok című kiállítást fogjuk szemügyre venni. A kirándulás időpontja: 2010. augusztus 12. csütörtök, indulás 7,30 órakor.

Szabó László

Júniusi anyakönyvi hírek

SZÜLETTEK: Kiss Bence (Kónya Orsolya), Nagy Milán (Farkas Ildikó), Rohoska Máté (Rohoska Anikó).

HÁZASSÁGOT KÖTÖTTEK: Demeter Lajos és Varga Klára, Radics Attila és Nagy Terézia Katalin

ELHUNYTAK: Csuka Béla (83é.), Ézsias Jánosné Csáki Erzsébet (84 é.), Forgó Pálné Szűcs Mária (85 é.), Gulyás Istvánné Tösér Margit (69 é.) Kiss Pálné Folyó Verona (89 é.), Kollár Gábor (52 é.), Menyhárt Antalné Muhari Mária (94 é.), Pál Károly (74 é.), Radics Gyuláné Baranyi Rozália (70 é.), Rafael Éva (12 é.), Rózsa László (71 é.), Sinkovics Imréné Jakus Ilona (91 é.), Takács Vencel (46 é.), Török Sándor (60 é.).

KÖZÉRDEKŰ TELEFONSZÁMOK

Orvosi ügyelet: 06-37/341-040

Mentők: 104

Tűzoltóság: 105

Tűzoltóparancsnok (Jászfényszaru): 06-30/974-5690

Rendőrség (Jászberény): 107

Rendőrség (Jászfényszaru): 422-138, mobil: 06-70/330-7626

TIGÁZ: hibabejelentés 06-28/430-488

Falugazdász: 06-30/392-2602

Vízmű: hibabejelentés munkaidőben 57/422-631, munkaidőn túl 06-30/275-3350

Szennyvíz-ügyelet: 423-938 (munkaidőben) és 06-30/429-4195

ÉMÁSZ: hibabejelentés 06-40/28-28-28

A népdalkör Abádszalókon és Jászberényben szerepelt

A Petőfi Művelődési Ház Fehér Akác Népdalköre 2010. június 19-én Abádszalókon térségi népzenei minősítő hangversenyen vett részt. A több, mint 33 éve működő csoport 1990 előtt minősült utoljára, ezért döntött úgy a Művelődési Ház és a népdalkör, hogy újra „beszáll” ebbe a versengésbe. A 37 produkció megtekintése, értékelése egész napos elfoglaltságot jelentett, figyelmet és türelmet kívánt mind a zsűri, mind a közönség részéről. Hídegre nem panaszkodhattunk, sem az Abádi Benedek Művelődési Házon belül, sem kívül. A jó hír az, hogy **népdalkörünk, és a két szólista: Gorcsakovszki Györgyné Manyka és Pető Lászlóné Katika előadása is DICSÉRETES minősítésben részesült.** Köszönjük az Őszirózsa Nyugdíjasklubnak, hogy továbbra is lelkes kísérői és szurkolói a népdalkörnek. A jövő évi tervek között szerepel, hogy a csoport tovább lép, és a térségi minősítő után megpróbálkozik az országos megmérettetéssel.

Néhány évi szünet után újra megrendezésre került a Jász Dalostalálkozó, melyet közösen a Kossuth TSZ Zrt. Portelki Páváköre, és a jászberényi Déryné Művelődési Központ szervezett.

A kilenc bemutatkozó pávakör/népdalkör – köztük a jászfényszaruhi Fehér Akác Népdalkör – szabadtéri produkcióját az elmúlt napok embert próbáló hőségéhez képest kellemes időjárás fogadta. Nálunk már-már hagyomány, hogy az Őszirózsa Nyugdíjasklub amikor csak teheti, elkíséri dalos csoportunkat. Ezen a napon is így történt, plusz még egy „értünk szorító” csapat jelenlétét is élvezhettük polgármesterasszonyunk és családja kíséretében. Köszönjük a rendezőknek a remek szervezést és vendéglátást. *Szabó László*

Köszöntés

„Legyen bármilyen hosszú is az élet,
Síríg tartó boldogságot ad.
Bátran nézhetsz az emberek szemébe,
Mind addig, míg megtartod szavad.”

Zsólyomi Imre és Zsólyomi Imréné Dobák Rozália

2010. 7. hó 18-án ünnepelték
60. házassági évfordulójukat gyermekeik
és családjaik körében.

Gratulálunk és hosszú
boldog életet kívánunk Nekik!

Munch: SIKOLY... Az olaj egyszer elfogy

Egy végig mindent átható mondat
a gazdagságával nem kérkedő

Norvégiából

ESSZÉ

„Csak a gazdag ember tud spórolni.”
– Itt a hatékony gazdálkodásra történő törekvés, a praktikum, a fenntartható jelen és jövő egyaránt jelen volt.

Egy önkormányzati szövetség egész Norvégiában a második ciklusát töltő három párti koalíciós kormány mindenkor erős partnere – hangsúlyosan partnere! –, amit erős önkormányzati háttér nagyon is biztosít (500 db önkormányzati tulajdonú cég – 7000 db települést üzemeltető cég...)

Bár problémának érzik, hogy a politikai, munkaadói és munkáltatói oldal kicsit összefonódik, a férfiak és nők közötti problémának mérséklését látják az egyik fő különbségtételnek.

„Az olajtartalék nem tart örökké.” – hangsúlyozzák minden előadásukban. De Norvégia költi a legtöbb pénzt az egészségügyre. Hát mi ez, ha nem a legmagasabb fokú takarékoság, a humánium felülmúlhatatlan foka, mert például az idős állampolgárok legmodernebb technika által történő kiszolgálása folyik: GPS, hogy a lakásban történő közlekedést segítse, illetve a saját otthonban történő teljes kiszolgálásra törekvés: hívjon taxit, az automata kapcsoljon égőt veszély esetén! – a gondoskodás szuper foka!

Az önkormányzati szövetség óriási előnye (ami a TÖOSZ-nál is nagy eredmény), a tanácsadás, a kormánnyal történő konzultáció – átveendő példa (én nem tudok nálunk ilyenről). Kutatások kezdeményezésére, a dokumentáció és fejlesztési tervek elkészítésére, valamint a már csírájában nálunk is ezt mutató polgármester akadémia, illetve a képviselők képzésére a parlament döntési, illetve a végrehajtó hivatalok közti összehangolás megteremtése érdekében.

Figyelemre méltó norvég cél az információ terjesztésére irányuló kutatás, nem kevésbé szervezetfejlesztés.

A tréningjeiken azt vizsgálják, hogyan lehetnek az önkormányzatok jó tulajdonosai a cégeknek. Ezzel párhuzamosan a vezetők hogyan láthatják át a leginkább a cégek ügyeit.

NAGYON JÓ PÉLDA – nálunk is nagyon fontos lenne – illetve már most jelentkező igény –, hogy a túlterhelt, sokirányú információval és feladattal dolgozó önkormányzati, hivatali vezetők a gazdasági ismereteket illetve a controlling-ot, elemzési technikákat hallgassanak. Sokat segítenék a hatékony magyar önkormányzati rendszer továbbfejlesztésében.

Bár a norvég állam függetlensége rövid időre nyúlik vissza (1905), az ALDERMAN törvény 1837-től már meghatározza az önkormányzatok jogait és kötelezettségeit – a parlamentáris döntésmechanizmus

1884-re tehető. Az ország földrajzi adottságait, népességét, klímáját össze nem lehet hasonlítani Magyarországéval. 1800 km észak-déli irányban, a területe 342.000 km², 4.8 millió lakosa 138 fő/km²-en oszlik meg átlagosan. Az települések több mint 50%-a 5000 főnél kevesebb lakost számlál. 50.000 főnél 13 településnek nagyobb csak a népessége.

A főváros, Oslót 575.000 lakos lakja. Minden önkormányzat (ahogy nálunk is) nagyon különbözik a másiktól. Az azonoságok: a jogok és köteleességek rendszere.

A legkisebb település 214 főt, a legnagyobb 575.000 főt számlál. A tendencia, hogy a vidéki lakosok (itt is érzékelhető hasonlóság Magyarországhoz) a városok felé törekednek, költöznek. A parlamentben 169 képviselő hozza a törvényeket és összesen 430 önkormányzatot választ a lakosság. A helyi önkormányzatok döntéseit ellen a regionális kormányzóhoz fordulhatnak a lakosok úgymond feljebbviteli fórumként.

A norvég agrárpárt nem támogatja a további önkormányzati összeolvadásokat. Véleménye szerint az önkormányzatoknak a lehető legközelebb kell lennie a lakosokhoz, így a további reformra vonatkozó népszavazás várat magára.

Érdekes – ambivalens, hogy az önkormányzatok döntései ellen van panasztételi lehetőség, de az önkormányzat maga nem fordulhat bírósághoz (az Európai Unió Tanácsa már észrevételezte – reakció nincs).

A polgármestert közvetve választják – a közvetlenül választott képviselők közül (adott többséggel). A választási korhatár 16 év lesz, amire nagyon felkészítik a diákokat.

Norvégiában 2002-ig a megyék tartották fenn a kórházakat, amely nagyon nagy adósságállományt és hosszú várakozási listát keletkeztetett. Ezt követően az állam konszolidálta az intézményeket, amely hosszú és drága folyamat volt (VOLT). Az egészségügy lényege, hogy a páciens a lehető leggyorsabban ellátásban részesüljön és SPECIALIZÁT kórházakat tudjanak kialakítani.

A JÓ HELYI DEMOKRÁCIA IRÁNYELVEI:

- Az állampolgárok bíznak a helyi politikusokban
- A választott képviselők meghatározzák az irányokat – ellenőrzik a források felhasználását
- Betartják a választási ígéreteket
- Ennek érdekében a BIZALOM alapja: a minél magasabb választáson történő részvételi arány, a jó és hiteles információk eljuttatása, nyilvánosság, annak elérése, hogy a polgárok legyenek tisztában a jogaikkal, a szabályokkal és kötelezettségeivel
- Aktív párt és civil szervezetek – élet MINÉL MAGASABB a választáson történő részvétel, annál magasabb erősebb a felhatalmazás!

(Folytatás a 14. oldalon.)

(Folytatás a 15. oldalról.)

Fontos, hogy a képviselők „jól” érezzék magukat (díj, időpont). Etikuskak legyenek és az önkormányzatok aktív tulajdonlását segítsék! A jó szolgáltatás, a helyi társadalom fejlesztése, a lehetőségek megragadása érdekében.

A helyi demokrácia fejlesztésének fontos eleme a kérdőíves felmérés, a nyílt adatbázis használata.

Rendszeresen tudakolják, hogy:

- mi nem volt megfelelő
- min kellene és hogyan változtatni
- tisztán látásra ösztönözzék a lakosságot (pl.: mi a hivatal és a testület közti különbség, mi a feladatuk, hatáskörük)
- folyamatosan több lehetőséget biztosítsanak az állampolgároknak a demokratikus döntésekben történő részvételre

Egy kistérségnek egy választott képviselője van, a polgármester. (A 400 körüli önkormányzat már egy korábbi összevonás eredménye) Törvény biztosítja a települések összeszerveződésének és önkormányzati választásának lehetőségét.

Mi egy olyan polgármesterrel találkoztunk, aki teljes természetességgel tájékoztatott bennünket arról, hogy az általa irányított önkormányzat hasonlóan másik 33-hoz (az elv, hogy az északi önkormányzatok is olyan szolgáltatást nyújtsanak, mint Oslo) segíti a többi kevésbé jó adottságú önkormányzat fenntartását (!). Itt az elmúlt 100 évben csak szociáldemokrata vezetőt választottak, de érthető büszkeséggel mondta: „ő a második nő”. A jó adottságú térségben 1000 fővel nő a lakosság évente – minden évben új óvodát és új iskolát építenek! (Ez Norvégia egészére sem jellemző!)

Véleménye szerint a város alkalmas leginkább arra, hogy a mindennapi élet, a kultúra, a munkahely színtere legyen. Most azon dolgoznak, hogy SKEDSMO és térsége a kultúra fellegetője legyen.

Az átlagosan havonta tartott testületi ülésen (47 képviselő – 7 párt) nagy konszenzustörekésre és kompromisszumkészségre van szükség! (Bár nem csak náluk kellene...). Nem jellemző a vita, a csata, a munkának folyamatosnak kell lennie – ez az elv. Figyelemre méltó, hogy csak a testületi üléseket 13 fős előkészítő csoport segíti. Letisztult folyamatokat láthattunk illetve érezhettünk. Az általános közigazgatási reform 1962-ben ment végbe, ugye ez majdnem fél évszázad (nem húsz év).

A polgármesternő úgy véli, hogy a jelenlegi 430 önkormányzat száma a következő 10 évben tovább csökken. HANGSÚLYOZANDÓ, hogy az ún. ÖSSZEOLVADÁS ÖNKÉNTES – MA?!, mert az 1962-es még állami nyomásra történt. Példát hozott fel a polgármesternő, ahol jelenleg 100 önkormányzat van ERŐS ÁLLAMI akaráttal 2 éve, de „SZENVEDNEK” tőle! (Ezt hogyan élnék meg a kicsi magyar önkormányzatok??!) Dániában már nincsenek 70.000 fő alatti önkormányzatok, a kis településeket a jogszabály utasította, hogy keressenek partnereket – 70.000 főig! Ez a

regionalizmust erősíteti, de nem feledhető el, hogy „SZENVEDNEK” – mi lenne a magyar önkormányzatokkal – ha hasonló nagyságrendben konszenzust nélkülözve ezt a modellt helyezzék előtérbe. (Véleményem szerint – ez nem kívánatos a történelmünk tükrében, nem erre predesztinálja a magyar önkormányzatokat a magyar múlt, saját magunk által kikutatott és kitalált úton kell járnunk!)

Norvégiában az önkormányzatok összeolvadásának alapja: politikai és gazdasági súly növelése. Ugy tartják, hogy a kicsi önkormányzatok a „csak” mindennapi problémákkal vannak elfoglalva. (És ez nem fontos?!)

Az adózási rendszer nagyon figyelemreméltó. Nyilván itt is fontos, hogy az adózók tudják, hogy mire fordítják a pénzt! Az általános polgárosodást jól szolgálja, hogy például 1 millió koronát (kb. 46 Ft/korona) erő ingatlan adómentes, de ezt követően milliónként 2%-kal emelkedik összesen 7%-ig. (Az átlagfizetés: 350.000 korona/hó.) A térségben

7000 fő kutató él és dolgozik – figyelemre méltó adat!

Az adó 40 %-a helyben marad – a többi, az északi többi önkormányzatok fenntartását szolgálja (hát ez nálunk nem lenne természetes, nem állunk erre készen).

A térségben 30.000 munkahely szolgálja ki a munkavállalókat (ez az adat Norvégiában is kiemelkedő). Nagyon érdekes, hogy a település fejlesztését mérnöki irodákban tervezték még 10 éve, ma a társadalmi egyeztetés a nélkülözhetetlen (átveendő példa – ez óriási nézőpontváltás, amire van még készülőnél nálunk!)

Nagyon fontosnak értékeli a polgármesternő az önkéntes munkát a fiatalok körében, és a LAKOSSÁGKÖZPONTÚ KOMMUNIKÁCIÓT (átveendő példa).

Az önkormányzatok gazdasági alapját jól szolgálja, hogy úgy vélik, az önkormányzat és a kormány az, amely felelősséggel tud bánni a település üzemeltetését célzó víz, szennyvízszolgáltatással regionális szinten még az áramellátással is. Ezek mind önkormányzati feladatok. (Hát ezt is jó volna átvenni – legalább az alternatív energia ellátás szintjén!)

Emberarcú önkormányzatok kialakítását látom Magyarországon a legfontosabbnak, a konszenzusos döntésmechanizmus kialakítását segítő jogszabályok meghozatalát. Mint már korábban jeleztem, az önkormányzati döntéseket viták, csaták nélkül lenne szükséges meghozni a lakosságot, a központi önkormányzat stabil, kiszámítható gazdaság alapú együttgondolkodásával.

Ennek érdekében fontosnak vélem az önkormányzati szövetségek összeolvadását – a jelenlegi szövetségek szekcióba történő megszervezését (nincs szükség ennyi szövetségre, mert csak a DIVIDE ET IMPERA elvét szolgálják, és nem a lakosságot, a helyi önkormányzatot és különösen nem lehetnek így a kormányzat partnerei).

A kiszolgáltató, eladósodott önkormányzatok nem tudják az alkotmányban és az önkormányzati törvényben megfogalmazott elvárásokat teljesíteni.

Kezdeményezzük (Hajdú László, Csabai Lászlóné) és Gémesi Györgyöt is tájékoztattam a gondolatról, hogy az önkormányzati tisztviselők házastársukkal együtt jelenhessenek meg a közéleti eseményeken – a TÖOSZ ünnepi rendezvényei, a saját szervezésű eseményeken – a példaadó családi élet, a „szabadidőket” érintő magánélet óvása, jó családi élet szervezése érdekében. (Ez továbbra is a közösség alapsejtje.)

Ez a munka (a polgármesterség) soha nem egyszemélyes; sem a családban, sem a képviselőtestületben, sem a településen.

Végül megfontolandónak tartom a szociális üzleti modell bevezetését az önkormányzati szférában, ahol a pénz nem feltétlenül az üzleti haszon, hanem a problémák megoldását célozza!

Jászfényszaru, 2010. július 8.

Győréné dr. Czeglédi Márta

Ádám a motor hátán...

Pető Ádámmal (16) beszélgetek arról, hogy mi minden történt vele a közelmúltban.

– *Ádám! Mi újság veled? Milyen versenyeken vettél részt?*

– A tavalyi évben az Országos Endurocross bajnokság II. osztályú bajnokságban indultam a felnőttek között, ahol 7 győzelemmel bajnok lettem, így idén az Országos Endurocross bajnokság I. osztályú felnőtt mezőnyében indulok. Ez az első évem a legjobbak között, így elég nagy teher nehezedik rám. A bajnokságban jelenleg a 6. vagyok, az utolsó versenyemen a 3. helyet értem el. Az év végére célom az első 5-be kerülni!

– *Új motorod van?*

– Igen, kb. 2 hónapja kaptam meg az új 2010-es évjáratú 250 köbcentis Honda CRF típusú motoromat a Wilker jóvoltából. Eleinte picit féltem, mivel eddig én csak KTM-mel motoroztam és nem tudtam, mit hozhat egy másik márka. Az első tesztek után nagyon elégedett voltam vele, erősebb és könnyebb az én KTM-emnél. Sajnos 2 héttel az Ácson rendezett bajnoki futamom előtt kaptam meg, így elég kevés időm volt összeszokni a Hondával. Ennek ellenére az első versenyünkön a 3. helyezést értem el vele.

– *Úgy hallottam, volt egy baleseted nemrégben. Elmesélnéd, hogy mi történt?*

– Ácson rendeztek egy 5 órás csapatversenyt – ami leginkább egy váltó versenyhez hasonlít, 2 kört megy a társ, azután csere, és így tovább –, ahol 2 óra elteltével egy ugratóra túl nagy sebességgel érkeztem. Ahogy landoltam, a motor keresztbevágódott és egy hatalmas bukás lett a vége. Mindez a pálya negyedénél volt és mivel nem akartuk feladni a csapattársammal, ezért úgy döntöttem, hogy még azt a kört befejezem és akkor váltunk. A bukás után éreztem, hogy valami nincs rendben a jobb vállammal. Iszonyúan fáj, és nagyon korlátozott volt a mozgásom a motoron. Ahogy befejeztem a kört, kimentem a pályáról és

a társam fejezte be a versenyt a 4. helyen. Eközben minket a komáromi kórházba küldtek, ahol 2 töréssel egy jobb váll ficamot diagnosztizáltak. Visszatették a vállam és felkötötték.

– *Ez mit jelentett a versenyzés szempontjából? Mennyi időt kellett kihagynod?*

– Mivel nekünk nyáron nincs augusztusig verseny, és én május 29-én buktam, így csak egy megmérettetést kellett kihagynom. Emiatt a bajnokságban 1 helyet csúsztam hátrébb így most a 6. vagyok. Ha minden jól megy, talán 3 hét múlva már motorozhatok. Május 29-e óta nem volt semmiféle edzésem, úgyhogy nagyon leépültem, sok idő lesz visszazereznem a bukás előtti kondícióm.

– *Mikor lesz és hol a következő versenyed?*

– A sérülésem utáni első versenyem augusztus 22-én Szandaváralján lesz.

– *Keresel még szponzorokat?*

– Igen! Nagyon nagy szükségem lenne még olyan támogatókra, aki pénzügyileg tudnának segíteni. Ha nem lenne ez a pár jelenlegi szponzorom, már nem is versenyezhetnék. Ezért nagyon nagy köszönettel tartozom nekik. Universal Motor-Gaerne csizmák, Fly racing ruhák; Motorparts kft; Moto-Comple SE; HG Motorsport; Wilker-Honda. Rengeteget köszönhetek a csapatomnak, a gödöllői IWD Motorsport Egyesületnek és a legnagyobb köszönettel azoknak tartozom, akik mindig mellettem állnak és segítenek: a szüleim és a barátaim!

Horváth Boglárka

Jubileumi GOLF nosztalgia bál és vándorkiállítás

A Jubileum szó az öröm és az ünnep érzését juttatja eszünkbe. A héber jóbél szó a kos szarvából készült kürtöt jelenti. A mózesi törvény előírásai szerint ezt kellett megfújni minden ötvenedik évben a szentév, vagyis a teljesen az Úrnak szentelt év kezdetének jeleként.

Mi előbb fújtuk meg. Ha már a GOLF együttes megalakulásának 30. évfordulóján elmulasztottuk, akkor a 35.-en illik megfújni, ami nem jelenti azt, hogy a 40.-en, 50.-en elzárkóznánk a kürt megfújásától, és a kos is maradhat békén, nem ragaszkodunk az áldozati szertartáshoz. Előljáróban ennyit a fűjáról.

Az együttes tagjai: Ézsias Sándor, Harnos Miklós, Laczkó Lajos, Mészáros László és Nádudvari László egész évben szorgalmasan gyakoroltak, próbáltak, készültek a művelődési házban tartandó június 19-ei ünnepi bulira, hogy ne okozzanak csalódást önmaguknak és közönségüknek. Sikerüket bizonyította, hogy jóval a tervezett éjjel 1 órai záróra után is „dübörgött” a banda.

Mi is kell egy jó bulihoz? Jó zene (adott volt- a GOLF a 70-es, 80-as évek pop-rock slágereiből válogatta előadott nótáit), ételital (a rendezők „bátyusként” hirdették meg a bált, de természetesen büfé is rendelkezésére állt azoknak, akik nem hoztak magukkal hazait), „táncolhatnék” az érdeklődők részéről (a táncterület szinte végig zsúfolt volt) és „fűszernek” ott volt a vigalom szünetében az este 10 órakor megnyitott MAGYAR ROCKLEGENDÁK VÁNDORKIÁLLÍTÁS, amely Várpalota, Szombathely, Sopron, Nyíregyháza után kis városunkba is eljutott.

A vándorkiállítást Németh Nyiba Sándor (a vándorkiállítás egyik tulajdonosa) olimpikon, költő és zenész nyitotta meg prózával, verssel, élő zenével majd a Pásztor Zoltánnal (az Illés-együttes volt dobosa) közös dobszólót hallhatta, láthatta kivetítően a közönség.

Mivel évfordulót ünnepeltünk, a megnyitó végén természetesen előkerült a szülinapi torta a GOLF együttes köszöntésére. Czapp Rockdodi József (a vándorkiállítás másik tulajdonosa) egy CD-vel kedveskedett az együttes tagjainak, amin a korán elhunyt gitárvirtuóz Radics Béla eredeti koncertfelvételeiből készített válogatás hallható.

Szép volt, jó volt, sikeres volt. A művelődési ház tervei között szerepel, hogy a szilveszteri mulatságot is a GOLF együttes fellépése tegye emlékezetessé.

Szabó László

Az élőzene bővületében

Előző lapszámunkban Tóth Tibor Nádudvari Lászlóval készített interjújából nagyon sok érdekes dolgot megtudhattunk a GOLF Együttesről, valamint dobosának zenei pályafutásáról. Az évforduló kapcsán megkerestük a többieket is. Harnos Miklós, a csapat billentyűse és Mészáros László (Szi-szi), az együttes gitárosa, énekeke is szívesen válaszolt kérdéseinkre.

Laci, hogyan kezdődött a zenei pályafutásod és miért pont a gitárt választottad?

Gimnazista voltam, amikor Szentirmai Szabolcs zenetanártól - aki egyébként akkoriban hétvégenként a presszóban is zenélt - a helyi művelődési ház szervezésében egy évig tanultam az alapokat, ezt követően pedig autodidakta módon képeztem tovább magam. Abban az időben menő volt gitározni, egy-egy baráti összejövetel is hangulatosabb volt általa. Akkor jöttek fel a nagy példaképek, mint az Omega, Illés, Metró, akiknek a zenéjét mi is nagyon szerettük.

Miki, te hogyan kerültél kapcsolatba a GOLF Együttesrel?

Én 1976. tavaszán kerültem a már működő Golf Együttesbe, még sorkatonaként. A Fortuna és a Napsugár irodalmi színpad műsorában élőzenei betétek voltak, amit a Golf játszott. Tóth Gábor billentyűs nem vállalta, így Faragó Éva megkereste a századparancsnokomat, hogy engedjen el zenélni, aki hozzájárulásával támogatta a színpad munkáját. Az ország több pontján fesztivált nyert a műsor. Talán legemlékezetesebb a pécsi volt, ahol a siker után több napos balatoni kirándulás is várt ránk. Leszerelés után, 1996. júniusától aktív tagja lettem a Golfnak.

Hogyan tanultátok meg a dalokat, volt-e kotta, külföldi dalok esetén valami fogódzó?

A dalokat vagy hallás után, jobb esetben magnóról tanultuk. A szövegírás fonetikus, hallás utáni kiejtésen alapult.

A zenélés mellett mindannyian dolgoztatok. A munkátokkal hogyan tudtátok ezt összeegyeztetni?

A próbák nem jelentettek problémát, viszont akkor még a munkanapnak számított szombati fellépések szabadidejét néha szabadsággal, vagy a munkahelyi vezetők támogatásával tudtuk megoldani.

Miki, a zenekar aktív életének megszűnése után te kapcsolatban maradtál a zenével,

hiszen számos rendezvényt hangosítasz. És mi a helyzet a zenéléssel?

A Golf után Jászberény egyik rock formációjába, az Európába kerültem. Utána vendéglátózás következett, belekóstoltam a lakodalmos zenébe is. Amire büszke vagyok az az, hogy gépzenét sohasem játszottam, mindig csapatban szerettem zenélni. Most annak örülök, hogy fiammal együtt foglalkozhatok a hangosítással, ami a zenélésnek egy másik, támogató oldala.

A régi rendezvények, fellépések közül mire emlékeztek vissza a legszívesebben?

Miki: A törökszentmiklósi fesztiválról hazafelé jövet Csuter barátommal - aki a basszusgitáros volt - és a felszerelés egy részével kiszálltunk Alattyánban, ahol aznap este bált játszottunk. Ekkor még katonaként a próbákon nem tudtam részt venni, a számokat ugyan ismertem, de az akkortól kezdve kiséretek nem voltak leírva. Nekiláttunk az összeírásnak. Megérkeztek a többiek, kezdődött a bál. Valami nagyon hamisnak tűnt, figyeltem a zenét. Akkor derült ki, hogy a zenék nagy része más hangnemben lett leírva. Ezt úgy vésztük át, hogy minden szám előtt Sanyikától megkérdeztem, milyen hangnemben játszunk, és transzponál-

hattam a számokat az eredeti hangnemhez az egész bál alatt, élőben. Ekkor láttam be először, miért lényeges a zeneelmélet.

Laci: Különösen szerettem az Ötörai teákat, amelyek annak idején a jelenlegi Városi Könyvtár helyiségében folytak. Délután öttől este tízig zenéltünk itt, idejártak a fiatalok táncolni, szórakozni. Az élőzene sok érdeklődőt vonzott, amit ma hiányolok. A legszebb élményem azonban a mostani június 19-i nosztalgia bálhoz és annak előké-

születeihez kötődik. A tavaszi próbák azzal teltek, hogy a zenélés mellett felidéztek a régi szép emlékeket, amelyek visszahozták nemcsak fiatalágunkat, hanem a régi bulik hangulatát is. A legmeghatóbb számomra az volt, amikor gyermekeimet és 3 gyönyörű unokámat láttam önfeledten táncolni a 70-es, 80-as évek zenéjére. Kata még néha énekelt is velünk.

A nosztalgia bálnak olyan sikere volt, hogy a közönség követelte a ráadást, alig akart hazamenni. Azt is tudjuk, hogy néhány hete nagy sikerrel léptek fel a jász-dózsai falunapokon.

Itthon is várjuk a folytatást!

Kép és szöveg: Bordásné Kovács Katalin és Karizs Evelyn